

**แนวทางการการนิเทศการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4**

**Guidelines for the Instructional Supervision of Teachers in Thai Language Departments
in Secondary Schools under the Secondary Educational Service Area Office 4**

กานติมา กายสิทธิ์ *

Kantimam Kryyasit

ผัสสพรรณ ถนอมพงษ์ชาติ **

Phasphan Thanompongchart

จุไรรัตน์ สูดรุ่ง ***

Jurairat Sudrung

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของครูที่มีต่อการนิเทศการสอน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 2) เพื่อเสนอแนวทางในการนิเทศการสอนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา ประชากรจำนวน 329 คน และผู้ให้ข้อมูลจำนวน 9 คน เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันการนิเทศการสอนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ความคาดหวังการนิเทศการสอนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นมีค่าสูงสุด คือ ด้านวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แนวทางการนิเทศการสอนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ประกอบด้วย ด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล

คำสำคัญ: การนิเทศการสอน, ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

*นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

*Graduate Student of Supervision and Curriculum Development Division, Department of Educational Policy Management, and Leadership, Faculty of Education, Chulalongkorn University

E-mail Address: kantimamimi@gmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำ ทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**Lecturer of Supervision and Curriculum Development Division, Department of Educational Policy Management, and Leadership, Faculty of Education, Chulalongkorn University

E-mail Address: phasphan@gmail.com

***อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำ ทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

***Lecturer of Supervision and Curriculum Development Division, Department of Educational Policy Management, and Leadership, Faculty of Education, Chulalongkorn University

E-mail Address: jurairat.su@chula.ac.th

ISSN 1905-4491

Abstract

The purposes of this study were: 1) To study the current state and expectations for the instructional supervision of teachers in Thai language departments at secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office 4; and 2) To propose guidelines for the instructional supervision of secondary school teachers in Thai language departments. The population was 329 respondents and 9 interviewees. A 5-point Likert scale questionnaire and semi-structured interviews were used as research instruments.

Regarding the current state of instructional supervision of teachers in Thai language department, the findings showed that the area with the highest average was classroom management. Regarding the teachers' expectations for instructional supervision, the area with the highest average was teaching and learning management. The PNI modified results suggested that a learning measurement and evaluation aspect were most needed. The guidelines for instructional supervision of teachers in Thai language departments can be divided into 4 aspects, namely, the curriculum, classroom management, teaching materials, and class evaluation.

Keywords: instructional supervision, teachers in Thai language departments

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดหลักสูตรภาษาไทยไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยทักษะทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ครูกลุ่มสาระภาษาไทย จึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุง การจัดการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีมีพัฒนาการที่เป็นไปตามความสามารถและศักยภาพ นอกจากนี้ควรบูรณาการสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และได้ให้โอกาสให้ผู้เรียนประเมินและพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน O-NET ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน O-NET รายวิชาภาษาไทย ในปีการศึกษา 2559-2561 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีคะแนนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่การศึกษาในรายวิชาภาษาไทย มีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำลงอย่างต่อเนื่อง 3 ปีการศึกษา เช่นเดียวกับผลคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการทดสอบระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน O-NET ส่วนหนึ่งเกิดจากครูยังขาดการพัฒนาเครื่องมือและประเมินผลให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ ขาดการพัฒนาเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ ได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

การจะยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยให้สูงขึ้นได้นั้น จะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู ในฐานะที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน โดยในปัจจุบันการพัฒนาครูนั้นสามารถทำได้หลายวิธี แต่วิธีหนึ่งที่น่าจะส่งผลให้ครูสามารถปรับปรุงการ

จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การนิเทศการสอน ซึ่งมีความสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียน ดังที่วัชร่า เล่าเรียนดี (2556) กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของการนิเทศ คือ การปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูที่ส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอาศัยการนิเทศช่วยเหลือ แนะนำ ให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ การใช้และสร้างสื่อวัตกรรมการสอน และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหรืองานกระบวนการในการนิเทศการสอน เป็นแบบแผนในการดำเนินงานนิเทศการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดเปลี่ยนแปลงในตัวครูอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยตรงที่จะทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนสูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับชาญชัย อาจินสมาจาร (2553) กล่าวว่า การนิเทศการสอนเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่าง ผู้นิเทศและครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิผล ผู้นิเทศต้องใช้ความรู้ของการจัดองค์กร ภาวะผู้นำ การสื่อความหมายและหลักการสอนในการทำงานร่วมกับครูในการปรับปรุงการสอนเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ในส่วนของการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อให้เกิดประสิทธิผลนั้น ครูผู้สอนจะต้องทำการศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การวางแผนการสอน และจัดการเตรียมวิธีการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผล เพื่อให้ครอบคลุมกับการจัดการเรียนการสอนดังที่ ชาญชัย อธิเกียรติ (2560) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยนั้น ครูควรศึกษาและคำนึงถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องมีความสอดคล้องกับธรรมชาติของภาษาไทยและธรรมชาติของผู้เรียนควรมีลักษณะของการบูรณาการการใช้ทักษะในด้านต่าง ๆ คำนึงถึงการเลือกใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย และควรมีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับอารมณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้ให้ความหมายของ กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การสอนที่กำหนดไว้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการนิเทศการสอนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 เพื่อทราบถึงสภาพปัญหาและความคาดหวังของครูที่มีต่อการนิเทศการสอนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รวมถึงการเสนอแนวทางในการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครู และเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการนิเทศ การสอนในโรงเรียน เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

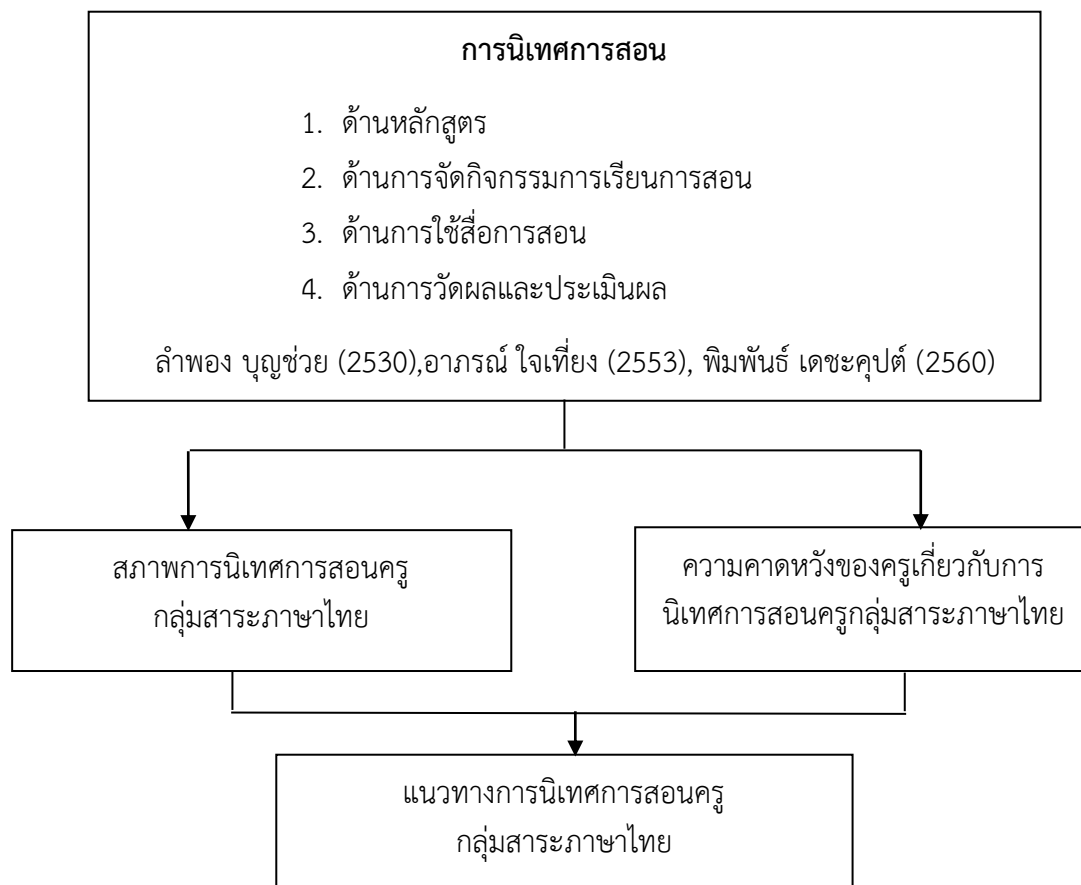
1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความคาดหวังของครูที่มีต่อการนิเทศการสอนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. เพื่อเสนอแนวทางในการดำเนินการนิเทศการสอนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยมุ่งศึกษาทฤษฎีของนักการศึกษาที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของการเรียนการสอนที่จะช่วยให้การนิเทศการสอนสมบูรณ์ ของลำพอง บุญช่วย (2530), อภรณ์ ใจเที่ยง (2553), พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2560) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และกำหนดประเด็นแนวทางการนิเทศการสอนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปีการศึกษา 2562 จำนวนครู 329 คน จากจำนวน 42 โรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เพื่อเป็นการเสนอแนวทางการนิเทศการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากโรงเรียนที่ได้รับรางวัลระดับยอดเยี่ยม ตามโครงการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประสบผลสำเร็จ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2559-2561 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย (จังหวัด

นครปฐม), โรงเรียนราชินีบูรณะ (จังหวัดนครปฐม) และโรงเรียนเบญจมราชูทิศ (จังหวัดจันทบุรี) โดยผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหัวหน้างานนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามนี้มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้สื่อการสอน 4) ด้านการวัดผลประเมินผล

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อนำเสนอแนวทางการนิเทศการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และแบบสอบถามถึงโรงเรียนที่เป็นประชากร จำนวน 42 โรงเรียน จำนวน 329 ฉบับ โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 261 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.33

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย และวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการนิเทศการสอน โดยวิธี PNI_{modified}

3. ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยวิธี PNI_{modified} จากการตอบแบบสอบถามการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยข้อคำถามจะเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย

4. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน จากจากโรงเรียนที่ได้รับรางวัลระดับยอดเยี่ยมตามโครงการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประสบผลสำเร็จ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2559-2561 จำนวน 3 โรงเรียน

5. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) นำเสนอแบบบรรยาย พร้อมเสนอแนวทางการนิเทศการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามลักษณะของเครื่องมือในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งมีรายละเอียดในการคำนวณสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการนิเทศการสอนโดยกำหนดคะแนนของคำตอบในแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ ใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยกำหนดค่าระดับของคะแนนออกเป็น 5 ระดับ

จากนั้นนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย และวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการนิเทศการสอนโดยวิธี priority need index (PNI) มีสูตรที่ใช้ในการคำนวณคือ $PNI_{modified} = (I-D)/D$ โดยกำหนดให้ I (important) หมายถึง ระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิด และ D (degree of success) หมายถึงระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน สำหรับการจัดลำดับของความคาดหวัง จำเป็นที่ยากให้เกิด เรียงค่า $PNI_{modified}$ จากมากไปหาน้อย ค่าดัชนีที่มีค่ามากแปลว่ามีความคาดหวังจำเป็นที่ยากให้เกิดสูง ที่ต้องได้รับการออกแบบวางแผนหาแนวทางมากกว่าค่าดัชนีที่มีค่าน้อยกว่าแล้วนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ สรุปผลการวิจัย พบว่า

สภาพปัจจุบันการนิเทศการสอนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 อยู่ในระดับมาก และด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 อยู่ในระดับมาก

ความคาดหวังการนิเทศการสอนครูกลุ่มสาระภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ในภาพรวม พบว่า ด้านวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีความต้องการสูงสุด โดยมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.0920 รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.0901 และด้านหลักสูตร ค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.0832

แนวทางการนิเทศการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 แต่ละด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านหลักสูตร

1.1 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมด้านการวิเคราะห์หลักสูตร ตัวชี้วัดเนื้อหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อจัดลำดับความยาก-ง่าย ของเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน

1.2 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยใช้กระบวนการ PLC ประชุมครู ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ตัวชี้วัด เนื้อหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลคะแนน O-NET ในรายวิชาภาษาไทย เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

1.3 โรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้ครูจัดประชุมครูภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อร่วมกันจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู เอกสารประกอบการเรียนการสอน ใบงาน ใบความรู้ แบบทดสอบภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

1.4 โรงเรียนควรกำหนดให้จัดทำโครงการนิเทศการสอน โดยมอบหมายให้ฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และครูชำนาญการพิเศษเป็นผู้นิเทศ และมีการกำกับติดตามผลของโครงการนิเทศการสอน

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 โรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดทำปฏิทินการนิเทศการสอน โดยระบุรูปแบบในการนิเทศ การสอน กำหนดวัน เวลาให้ผู้รับการนิเทศทราบอย่างชัดเจน และควรแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศการสอนภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อร่วมกันวางแผนกำหนดรูปแบบการนิเทศการสอนให้ไปในทิศทางเดียวกัน

2.2 โรงเรียนควรส่งเสริมจัดการนิเทศการสอนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยใช้รูปแบบการนิเทศการสอน ที่หลากหลาย เช่น การใช้กระบวนการ PLC การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การนิเทศแบบคลินิก เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในครั้งถัดไป

2.3 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้นิเทศการสอนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับการนิเทศการสอน หลังจากการสังเกตการสอนทุกครั้ง โดยบอกถึงจุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และควรส่งเสริมให้มีการจัดทำรายงานสรุปผลการนิเทศการสอนของครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2.4 โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการประชุมหัวหน้างานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหัวหน้างานนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู

2.5 โรงเรียนควรมีการสนับสนุนงบประมาณและจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาไทย และห้องเรียนวิชาภาษาไทย โดยส่งเสริมให้ครูและนักเรียนร่วมกันจัดสภาพบรรยากาศ และแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาไทย

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน

3.1 โรงเรียนควรสนับสนุนด้านงบประมาณและส่งเสริมให้ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จัดทำโครงการโดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่อยู่รอบตัว เช่น การเชิญปราชญ์ชาวบ้าน การแสดงพื้นบ้าน การแสดงการละเล่นต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถ และสนับสนุนให้ครูพานักเรียนไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาไทย

3.2 โรงเรียนควรจัดอบรมเกี่ยวกับการออกแบบสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยที่ทันสมัย โดยการเชิญวิทยากรภายนอก และครูที่มีความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยีภายในโรงเรียนมาให้ความรู้อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง และส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานภายนอก

3.3 โรงเรียนสนับสนุนด้านงบประมาณในจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่นอกเหนือจากตำราเรียน และอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้เอื้อต่อการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู และส่งเสริมครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น Power Point, Google Classroom, Microsoft Team, Zoom, Discord, วิดีโอคลิป

3.4 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจัดประชุม เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับการออกแบบสื่อการเรียนการสอนที่มีความทันสมัย และเปิดโอกาสให้ครูเป็นผู้จัดทำสื่อการเรียนการสอนตามความสนใจ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความสอดคล้องกับเนื้อหา

4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4.1 โรงเรียนควรจัดการอบรมเกี่ยวกับการใช้แอปพลิเคชันเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ให้ครูภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Google Classroom, Kahoot, Google Form, Quizee ในการทดสอบเก็บคะแนนในห้องเรียน และให้ครูภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแลกเปลี่ยนการใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ให้เหมาะสม กับเนื้อหาการเรียนรู้

4.2 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูนำผลการทดสอบ O-NET มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ข้อสอบ test-blueprint จากสถาบันทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับหลักสูตรของทางโรงเรียน เพื่อนำมาปรับใช้กับผู้เรียน และพัฒนาข้อสอบ

4.3 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น เพื่อให้ครูเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่มีความหลากหลายและเน้น การประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง สร้างและพัฒนาข้อสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตร เพื่อให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การจัดการเรียนการสอน และแต่งตั้งคณะกรรมการ ในการตรวจสอบข้อสอบ โดยให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกำกับติดตามการใช้เครื่องมือในการวัด และประเมินผล เพื่อให้ได้แบบทดสอบที่มีมาตรฐาน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลด้านแนวทางการนิเทศการสอนครูกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ดังต่อไปนี้

ด้านหลักสูตร

โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมด้านการวิเคราะห์หลักสูตร ตัวชี้วัดเนื้อหา และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ และการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อจัดลำดับความยาก-ง่าย ของเนื้อหาใน การจัดการเรียนการสอน และควรส่งเสริมให้ใช้กระบวนการ PLC ประชุมครูภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ก่อน เปิดภาคเรียน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ตัวชี้วัด เนื้อหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลคะแนน O-NET ในรายวิชา ภาษาไทย เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะครูต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาใน การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ครูจึงจำเป็นต้องมีความรู้ในการวิเคราะห์ หลักสูตร ตัวชี้วัดเนื้อหา เพื่อนำมาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ แล้วจึงนำมาจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2553) ได้อธิบายขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ไว้ว่า ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จะจัดทำหลักสูตรเพื่อให้ เข้าใจเป้าหมายและทิศทางของการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เพื่อกำหนดสาระ การเรียนรู้ช่วงชั้น และกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี รายภาค สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นการกำหนด เนื้อหาที่จะต้องเรียนโดยคำนึงถึงจุดเน้นของหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียน

โรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้ครูจัดประชุมครูภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เพื่อร่วมกันจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ของหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะครูต้องจัดเตรียมเอกสารประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ครูกำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู เอกสารหลักสูตร แผนการสอน แนวทางสอน และแบบเรียน เป็นต้น การดำเนินการสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะหลักสูตรจะได้ผลหรือไม่ ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครู ครูผู้สอนต้องมีความรู้ในด้านการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ การวัดและประเมินผล จิตวิทยาการสอน ตลอดจนปรัชญาการศึกษาของแต่ละระดับ จึงทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

ด้านการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนควรส่งเสริมจัดการนิเทศการสอนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยใช้รูปแบบการนิเทศการสอนที่หลากหลาย เช่น การใช้กระบวนการ PLC การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การนิเทศแบบคลินิก เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในครั้งถัดไป และควรแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศการสอนภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อร่วมกันวางแผนกำหนดรูปแบบการนิเทศการสอนให้ไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนในสังกัดสพม.4 มีโครงการนิเทศการสอนทุกโรงเรียน แต่ยังไม่มีการกำกับติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ จึงควรกำหนดนโยบายการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทุกโรงเรียนปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ (Glickman et al., 2010) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอนแบบคลินิก คือการประชุมก่อนการนิเทศการสอนร่วมกับครู (preconference with teacher) การสังเกตการสอน (observation of classroom) การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการสอน ร่วมกันวางแผนการประชุมกับครู (analyzing and interpreting the observation and determining conference approach) การร่วมกันประชุมกับครูภายหลังการสังเกตการสอน (post conference with teacher) การวิเคราะห์และพัฒนากระบวนการนิเทศการสอนเพื่อการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็น (critique of previous four steps)

โรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้นิเทศการสอนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับการนิเทศการสอน หลังจากการสังเกตการสอนทุกครั้ง โดยบอกถึงจุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และควรส่งเสริมจัดทำรายงานสรุปผลการนิเทศการสอนของครู ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ทั้งนี้เพราะภายหลังจากการนิเทศการสอนครูควรได้รับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการสอนของครูในครั้งถัดไป ซึ่งสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับ จุไรรัตน์ สุตรุ่ง (2559) ที่ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศแบบคลินิก 5 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 4 คือ การประชุมหลังการสังเกตการสอนร่วมกับครูโดยหลังการสังเกตวิเคราะห์ข้อมูลแปลความหมายข้อมูล และเลือกวิธีที่คาดว่าจะให้ครูผู้สอนนำไปปรับปรุงได้แล้วผู้นิเทศควรจัดประชุมผู้รับการนิเทศ เพื่อให้ครูได้รับข้อมูลย้อนกลับและได้ร่วมอภิปรายข้อมูลเหล่านั้น ผู้รับการนิเทศจะนำผลที่ได้จากการประชุมไปวางแผนปรับปรุงในโอกาสต่อไป

โรงเรียนควรมีการสนับสนุนงบประมาณและจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยส่งเสริมให้ครูและนักเรียนร่วมกันจัดสภาพบรรยากาศและแต่งตั้งคณะกรรมการที่ผดชอบห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาไทย ทั้งนี้เพราะบรรยากาศในการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ช่วยให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอดและสื่อสารเนื้อหาสาระกับผู้เรียนได้ง่ายมากขึ้น และมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ อารมณ์ ใจเที่ยง (2553) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนหมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อ

การเรียนการสอนเพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยสร้างความสนใจใฝ่รู้ใฝ่ศึกษาตลอดจนช่วยสร้างความเป็นระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน

ด้านสื่อการเรียนการสอน

โรงเรียนควรสนับสนุนด้านงบประมาณและส่งเสริมให้ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจัดทำโครงการโดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่อยู่รอบตัว เช่น การเชิญปราชญ์ชาวบ้าน การแสดงพื้นบ้าน การแสดงการเล่นต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถ และสนับสนุนให้ครูนำนักเรียนไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาไทย ทั้งนี้เพราะแหล่งเรียนรู้ที่อยู่รอบตัวเป็นส่วนหนึ่งในที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาทักษะทางภาษาไทยของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุนันท์ อัญชลีสกุล และคณะ (2554) ได้กล่าวถึง แหล่งการเรียนรู้ (learning resources) หมายถึง แหล่งที่มีข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศหรือความรู้ต่าง ๆ ที่ให้ผู้เรียนหรือผู้สนใจทั่วไปสามารถไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง หรือด้วยการแนะนำของผู้สอน โดยทั่วไปมักหมายถึง สถานที่ที่เปิดให้ผู้เรียนหรือบุคคลทั่วไปสามารถศึกษาความรู้ด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ ห้องปฏิบัติการ สถาบัน หน่วยงานต่าง ๆ สถานที่สำคัญทางธรรมชาติ ศาสนาหรือวัฒนธรรมในท้องถิ่นหรือชุมชน กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำขึ้นในสถานศึกษาหรือชุมชน รวมถึงบุคคลซึ่งทรงความรู้ ปราชญ์ชาวบ้าน ครูภูมิปัญญา เป็นต้น

โรงเรียนควรจัดอบรมส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานภายนอกเกี่ยวกับการออกแบบสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยที่ทันสมัย โดยการเชิญวิทยากรภายนอก และครูที่มีความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยีภายในโรงเรียนมาให้ความรู้อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง และสนับสนุนด้านงบประมาณ ในจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่นอกเหนือจากตำราเรียน และอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้เอื้อต่อการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู และส่งเสริมครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน สามารถใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการจัดการเรียนสอนของผู้สอนไปถึงผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย ซึ่งสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒพล (2558) ได้อธิบายว่าสื่อการเรียนรู้เป็นตัวกลางสำหรับส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี ตลอดจนเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น การใช้สื่อการเรียนรู้จะต้องเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการและรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนแต่ละคน

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

โรงเรียนควรจัดการอบรมเกี่ยวกับการใช้แอปพลิเคชันเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ให้ครูภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ในการทดสอบเก็บคะแนนในห้องเรียน ทั้งนี้เพราะครูจะต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการพัฒนาผู้เรียน โดยการวัดและประเมินผลต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตร โดยใช้รูปแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายขึ้นอยู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน และจะต้องใช้แอปพลิเคชันช่วยในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย พัวรุ่งโรจน์ (2560) ได้แสดงให้เห็นแนวโน้มของการใช้เครื่องมือประเมินผลระหว่างเรียนซึ่งได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากเหตุผลหลัก 3 ประการคือ 1. ผู้เรียนมีความพร้อมและยอมรับในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์พกพาที่ผู้เรียนมี

2. มีแอปพลิเคชันประเภทเครื่องมือประเมินผลระหว่างเรียนจำนวนมากที่ให้บริการออนไลน์โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และ 3. ครูผู้สอนทราบผลการสอนได้ทันทีด้วยการทดสอบผู้เรียนเพื่อนำไปปรับวิธีการสอน

โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูนำผลการทดสอบ O-NET มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ข้อสอบ test-blueprint จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับหลักสูตรของทางโรงเรียน เพื่อนำมาปรับใช้กับผู้เรียนและพัฒนาข้อสอบ ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบ O-NET เพื่อนำมาพัฒนาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียน และตรวจสอบตนเองเพื่อปรับปรุงและพัฒนาในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2552) กล่าวถึง การวัดประเมินผลตามสภาพจริงการเรียนการสอนภาษาไทยตามสภาพจริง ควรวัดและประเมินผลข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้ 1. ผลงานของผู้เรียน เป็นการวัดและประเมินผลงานจากผลที่ปรากฏ หรือผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานโดยผู้สอนจะต้องคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ 2. ผลจากการทดสอบประเภทต่าง ๆ เป็นการวัดและประเมินผลจากทั้งข้อสอบปรนัยและอัตนัยเพื่อจะได้ข้อมูลที่กว้างและลึกเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ทั้งในการแสดงออกด้านความคิด ความรู้ ความเข้าใจ จินตนาการ ตลอดจนถึงทักษะการใช้ภาษาไทย 3. การสังเกต เป็นวิธีการที่ผู้สอนควรกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าจะศึกษาพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านใด โดยผู้สอนควรมีการจดบันทึกตามข้อเท็จจริงที่สังเกตได้ 4. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดและประเมินผลที่ผู้สอนได้เตรียมประเด็นต่าง ๆ และจุดมุ่งหมายไว้ล่วงหน้า โดยคำถามมีลักษณะศึกษาพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งในด้านจิตพิสัย และทักษะพิสัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนควรกำหนดนโยบายการจัดทำโครงการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบ และกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

2. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูใช้สื่อมัลติมีเดียในการจัดการเรียนการสอนและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา

3. โรงเรียนควรส่งเสริมการนิเทศการสอนภายในและพัฒนาครูทุกด้านสู่ความเป็นครูมืออาชีพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ชั้นรัชชัช อธิเกียรติ. (2560). *การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จุไรรัตน์ สุตรุ่ง. (2559). *การนิเทศภายในโรงเรียน*. แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.

ชาญชัย อาจินสมภาร. (2553). *การนิเทศการศึกษา*. โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร.

บุญเลี้ยง ทูมทอง. (2554). *การพัฒนาหลักสูตร*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2560). *ทักษะ 7C ของครู 4.0*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลำพอง บุญช่วย. (2530). *การสอนเชิงระบบ*. วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ: ทฤษฎีกลยุทธ์สู่การปฏิบัติงาน*. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชัย พัวรุ่งโรจน์. (2560). แนวโน้มวิธีการเรียนการสอนยุคใหม่ด้วยเครื่องมือประเมินผลระหว่างเรียนออนไลน์. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้*, 3(2), 64-65.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒพล. (2558). *จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา : กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา*. จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2553). *นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design*. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนันท์ อัญชลินกุล, อิงอร สุพันธุ์วนิช, พรทิพย์ แข็งขัน, วิศัลย์ศยา รุดติษฐ์, ชยพร กระจ่างทอง, เปรมสวนสมุทร, เฉลิมลาภ ทองอาจ, ชาญชัย คงเพียรธรรม, นาวิณี หล้าประเสริฐ, พิรุณเทพ เพชรบุรี, ภาสพงศ์ ผิวพอใช้, มนสิการ เสงสุวรรณ, สุพิศตรา อุตมั่ง, สุมิตรา คุณวัฒน์บัณฑิต, และ อินทร์วุธ เกษตรชนม์. (2553). *ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2561, 1 มกราคม). *ประกาศผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน O-NET 2560*. <https://www.niets.or.th/th>
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2552). *ภาษาพาสอน: เรื่องน่ารู้สำหรับครูภาษาไทย*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)* (พิมพ์ครั้งที่ 5). โอเดียนสโตร์.

ภาษาอังกฤษ

- Glickman, C. D., Gordon, S.P., & Ross-Gordon, J. (2010). *Supervision of instructional: development approach* (8th ed.). Boston: Allyn & Bacon, Inc.,